ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1949

Vyhlásené: 25.06.1949 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

153.

Vládne nariadenie

zo dňa 7. júna 1949

o povinnom ničení škodcov repy a chmeľu a o odbornom dozore nad zachovávaním zákona o ochrane výroby rastlinnej.

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa §§ 11 a 13, § 16, ods. 2, § 17, ods. 10 a § 19, ods. 4 zákona zo dňa 2. júna 1924, č. 165 Sb., o ochrane výroby rastlinnej:

Časť I.
Opatrenia proti škodcom repy.

§ 1.

(1) Škodcami repy podľa tohto nariadenia (odsek 2) sa rozumejú jednak hmyz vo všetkých vývojových stupňoch (vajíčko, larva, kukla, chrobák, mora), jednak choroby.

(2) Škodcami repy sú:

a) všetky druhy nosatcov, ktoré sa vyskytujú ako škodcovia repných porastov, najmä repáň nosatý (Bothynoderes punctiventris), nosáčik plodinový (Otiorrhynchus ligustici) a nosánik sivý (Tanimecus palliatus),

b) skočky (Halticae),

c) zdochlinári (Silphidae),

d) tmavoš pieskový (Opatrum sabulosum),

e) siatica oziminná (Agrotis segetum),

f) háďatko repné (Heterodera schachtii),

g) voška maková (Aphis Fabae),

h) obaľovač repný (Phlyctaenodes sticticalis),

ch) neštovice repné (Cercospora),

i) virusové choroby repy.

§ 2.

(1) Pestovateľ repy (včítane repy semenačky) je povinný ničiť na svoj náklad škodcov repy na pozemkoch, ktoré obrába.

(2) Ničiť treba predovšetkým sbieraním a spoľahlivým ničením škodcov, a to ako pri vykonávaní poľných prác pred zasiatim alebo sadením repy, tak pri ošetrovaní porastov. Ručný sber možno doplniť vypúšťaním hydiny do porastov repy. V oblastiach, v ktorých sú repné porasty pravidelne napádané nosatcami, sú pestovatelia povinní vykopať včas na jar ochranné lapacie priekopky s

rozmerami asi 30 x 30 cm okolo pozemkov, o ktorých sa zistilo, že sú zamorené škodcami, a okolo repných polí a v nich sa shromažďujúcich škodcov zničiť, po prípade porasty repy opatriť ochranným pásom, ktorý sa vytvorí nasypaním chemických dotykových prostriedkov na ochranu rastlín v šírke 5 až 10 cm.

(3) Ak nemožno vystačiť s ničením podľa odseku 2 sú pestovatelia povinní ničiť škodcov repy v porostoch postrekom alebo poprašovaním účinnými chemickými prostriedkami na ochranu rastlín.

Časť II.
Opatrenie proti škodcom chmeľu.

§ 3.

Pestovatelia chmeľu v chmelárskych výrobných oblastiach (§ 1 vládneho nariadenia zo dňa 13. júla 1934, č. 161 Sb., ktorým sa vykonáva zákon zo dňa 4. mája 1934, č. 89 Sb., o povinnom známkovaní chmeľu a o úprave rozsahu pestovania chmeľu) sú povinní na svoj náklad chrániť vhodnými prostriedkami (§ 4) chmeľové porasty pred napádaním roztočom chmeľovým (Epitetranychus altheae), voškou chmeľovou (Phordon humuli), skočkou chmeľovou (Psylliodes athemata) a peronosporou chmeľovou (Pseudoperonospora humuli) a ničiť týchto škodcov chmeľu vo všetkých vývojových stupňoch.

§ 4.

Prostriedky, ktoré treba použiť na ochranu chmeľových porastov, sú:

1. Prostriedky proti roztočovi chmeľovému:
   a) zničenie napadnutých chmeľových krov, oddelených vetví, listov a hlávok chmeľu po sobraní úrody, najneskoršie pri zažltnutí listov, odrezaním, sobraním a zneškodnením, najmä ich spálením, skompostovaním, po prípade skŕmením tak, aby bolo znemožnené prezimovanie roztoča,
   b) dezinfekcia (písm. c) tyčí, používaných na vedenie chmeľových krov, ak boly prv použité v chmeľniciach napadnutých roztočom chmeľovým,
   c) včasný a riadny postrek dovolenými prostriedkami na ochranu rastlín, ktoré príslušný výskumný ústav (§ 10) oznámi podľa potreby miestnym národným výborom chmeľárskych obcí, príslušným oblastným organizáciám pestovateľov chmeľu a jednotným roľníckym družstvám.
2. Prostriedky proti voške chmeľovej:
   a) vykonanie postreku chmeľových porastov [č. 1, písm. c)] i ostatných rastlín, ktoré sú hostiteľmi tejto vošky (napr. slivky, tŕnoslivky, trnky),
   b) pri nebezpečenstve trvalého zamorenia chmeľníc z porastov stromov a krov, ošetrenie týchto porastov podľa § 5, ods. 3 a § 9 vládneho nariadenia zo dňa 27. apríla 1948, č. 101 Sb., o opatreniach proti škodlivým činiteľom ovocných stromov a krov tak, aby voška sa bezpečne vyhubila.
3. Prostriedky proti skočke chmeľovej:
   a) poprašovanie chmeľových porastov dovolenými a vhodnými prostriedkami na ochranu rastlín,
   b) očistenie chmeľníc a priľahlých pozemkov od pŕhľavy (žihľavy) dvojdomej (Urtica dioica) a pŕhľavy (žihľavy) pálčivej (Urtica urens) zničením týchto pŕhľav (žihľav) alebo pokosením a spálením vňate a pod. v takom rozsahu, aby hostenie skočky týmito rastlinami a jej rozširovanie sa vylúčilo.
4. Prostriedky proti peronospore chmeľovej:
   a) postrek chmeľných porastov dovolenými a vhodnými prostriedkami na ochranu rastlín,

b) vytrhávanie jarných klasovitých výhonov chmeľu, vychádzajúcich z chmeľovej babky, napadnutých peronosporou chmeľovou, a ich odpratanie a bezpečné zničenie tak, aby roznášanie nákazy z chmeľnice bolo vylúčené,

c) vyvedenie chmeľových rastlín ihneď, len čo je možné, na opory najmenej 1,5 m vysoké (tyčky, dróty, povrázky a pod.),

d) vyčistenie chmeľníc čo najskôr po očesaní chmeľu, najneskoršie však do zažltnutia, od chmeliny (chmeľových listov, výhonkov a hlávok, ktoré ostaly) a jej odstránenie spálením, skŕmením, skompostovaním a pod., aby sa zabránilo nákaze chmeľnice. To isté platí pre chmeľnice a chmeľné krovy, ktoré neboly vôbec očesané.

Časť III.
Spoločné a záverečné ustanovenia.

§ 5.

(1) Pestovateľ je povinný oznámiť ihneď výskyt škodcov repy a chmeľu (ďalej len „škodcovia“) alebo podozrenie z ich výskytu miestnemu národnému výboru obce, v ktorej obvode leží napadnutý pozemok; miestne národné výbory zisťujú výskyt škodcov tiež z moci úradnej.

(2) Miestny národný výbor oznámi výskyt škodcov alebo podozrenie z ich výskytu bezodkladne poslom, telegraficky alebo telefonicky okresnému národnému výboru, a pokiaľ ide o škodcov repy, tiež cukrovaru, do ktorého dodávkového obvodu napadnuté pozemky patria. V hlásení treba uviesť meno alebo opis škodcov, meno pestovateľa, katastrálne číslo pozemku, po prípade jeho označenie v mieste obvyklé, a jeho výmeru. Okresný národný výbor zašle príslušnému výskumnému ústavu (§ 10) a krajskému národnému výboru najmenej raz týždenne súhrnnú zprávu o tom, kde sa v jeho obvode vyskytli škodcovia.

(3) Zisťovanie a oznamovanie výskytu škodcov náleží najmä tiež jednotným roľníckym družstvám a ľudovým agronomom ustanoveným Ministerstvom pôdohospodárstva.

§ 6.

(1) Ak sa vyskytnú škodcovia v niektorej obci v nebezpečnom rozsahu, sú pestovatelia povinní vykonávať ich ničenie spoločne na svoj náklad, a to najmä prostredníctvom jednotných roľníckych družstiev.

(2) Povinnosť vykonávať ničenie podľa odseku 1, po prípade i spôsob ničenia, určí miestny národný výbor usnesením, ktoré vyhlási vyvesením na úradnej doske, po prípade iným spôsobom v mieste obvyklým; upovedomí o tom tiež jednotné roľnícke družstvo a ľudového agronoma. Znenie vyhlášky zašle miestny národný výbor okresnému národnému výboru a výskumnému ústavu (§ 10). Okresný národný výbor urobí opatrenia v prípadoch, keď ich neurobil miestny národný výbor, ačkoľvek je to potrebné.

(3) Navrhovať opatrenia podľa odseku 2 náleží najmä tiež ľudovým agronomom a rastlinolekárskym zpravodajcom, ďalej jednotným roľníckym družstvám a kontrolným orgánom uvedeným v § 17 zák. č. 165/1924 Sb., a pokiaľ ide o škodcov repy, tiež cukrovaru, do ktorého dodávkového obvodu napadnuté pozemky patria.

(4) Ak nevykonáva spoločné ničenie škodcov jednotné roľnícke družstvo i za pestovateľov, ktorí nie sú jeho členmi, môže miestny národný výbor urobiť opatrenia uvedené v § 10, ods. 3 zák. č. 165/1924 Sb.

§ 7.

Ak neplní pestovateľ povinnosti podľa §§ 2 a 3 a § 6, ods. 1, urobí príslušné opatrenia miestny národný výbor na jeho náklad. Ak nesplní ani miestny národný výbor túto povinnosť, urobí tieto opatrenia okresný národný výbor.

§ 8.

Povinnosť ničiť škodcov pripomenie okresný národný výbor pestovateľom prostredníctvom miestnych národných výborov každoročne aspoň raz, najneskoršie do konca mesiaca marca, inak podľa potreby.

§ 9.

Výskumné ústavy (§ 10) a okresné národné výbory sú povinné dávať členom jednotných roľníckych družstiev a ľudovým agronomom bezplatné informácie o najvhodnejších spôsoboch ničenia škodcov, najmä o prostriedkoch, ktoré treba pritom použiť.

§ 10.

(1) Odborný dozor nad zachovávaním ustanovení zákona č. 165/1924 Sb. a predpisov podľa neho vydaných vykonávajú tieto výskumné ústavy:

a) v krajoch Pražskom, Českobudějovickom, Plzeňskom, Karlovarskom, Ústeckom, Libereckom, Hradeckom a Pardubickom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Prahe,

b) v kraji Jihlavskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov zemiakárskych v Havlíčkovom Brode,

c) v krajoch Brnenskom, Olomouckom, Gottwaldovskom a Ostravskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Brne,

d) v krajoch Bratislavskom, Nitrianskom a Žilinskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Bratislave,

e) v krajoch Banskobystrickom, Košickom a Prešovskom: Ústav na ochranu rastlín štátnych výskumných ústavov poľnohospodárskych v Košiciach.

(2) Ak je podozrenie, že sa nedbá na ustanovenia tohto nariadenia, sú orgány výskumných ústavov a ich kontrolné orgány oprávnené i v tomto prípade robiť prehliadky pozemkov za podmienok uvedených v § 17 zák. č. 165/1924 Sb. K prehliadke treba prizvať ľudového agronoma, a ak ide o škodcov repy, tiež zástupcu cukrovaru, do ktorého dodávkového obvodu prezeraný pozemok patrí.

§ 11.

Zrušuje sa platnosť, po prípade používateľnosť, vládneho nariadenia zo dňa 22. júla 1932, č. 140 Sb., o odbornom dozore nad zachovávaním predpisov hlavy II zákona o ochrane výroby rastlinnej, vládneho nariadenia zo dňa 20. júla 1939, č. 186 Sb., o opatreniach proti peronospore chmeľovej, a vládneho nariadenia zo dňa 29. októbra 1947, č. 193 Sb., o opatreniach proti roztočovi chmeľovému (Epitetranychus altheae).

§ 12.

Toto nariadenie nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister pôdohospodárstva po dohode so zúčastnenými ministrami.

Zápotocký v. r.

Ďuriš v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.